

Informatienota voor de raad

Datum 28 juli 2023

Onderwerp	Inspectierapport Sociaal Wijkteam
Versienummer	V .

Portefeuillehouder M.W.J. van Willigen

Informant K. Wierenga

Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling

Telefoon 038 498 2792

Email K.Wierenga@zwolle.nl

Bijlagen 1. Inspectierapport Sociaal Wijkteam Zwolle

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. De uitkomsten van het Toezicht bij het Sociaal Wijkteam door de inspectie Gezondheidszorg en Jeugd.

Datum 28 juli 2023

Toelichting op het voorstel

Inleiding

De inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: inspectie) voerde in februari 2023 aangekondigd toezicht uit bij het Sociaal Wijkteam van de gemeente Zwolle. Dit toezicht maakt deel uit van een reeks toezichten die de inspectie uitvoert bij lokale teams in vijftien gemeenten. Zwolle is een van de gekozen gemeenten om dit toezicht uit te voeren. Het betreft een thema-onderzoek en wordt dus niet uitgevoerd op basis van signalen. De inspectie is dit onderzoek gestart, omdat de lokale teams een centrale rol vervullen bij de toeleiding van jeugdigen en hun gezinnen naar passende hulp. Het doel van het toezicht is dat de inspectie gerichte aanbevelingen kan doen om de vakbekwaamheid, clientgerichtheid en toerusting van professionals verder te bevorderen. Specifiek bij het maken van de analyse en plan voor een jeugdige en zijn ouders door de lokale teams. Voor het onderzoek is gesproken met jeugdigen, ouders en diverse medewerkers van het Sociaal Wijkteam en is dossieronderzoek gedaan in personeelsdossiers en dossiers van gezinnen met jeugdigen. De uitkomsten van het toezicht zijn in juni 2023 door de inspectie vastgesteld. Met deze memo informeren we u over de uitkomsten van het toezicht en op welke manier we werken aan de genoemde verbeterpunten. Het volledige rapport is te vinden in de bijlage (bijlage 1).

Kernboodschap

De inspectie is positief over de deskundige professionals die bij het Sociaal Wijkteam van de gemeente Zwolle werken. De jeugdwerkers werken samen met ouders om de behoeften, wensen en mogelijkheden in het gezin integraal in kaart te brengen. De inspectie verwacht dat het Sociaal Wijkteam van de gemeente Zwolle multidisciplinaire en deskundige analyses rondom (de veiligheid van) de jeugdigen maken en de jeugdigen actief betrekken in hun traject. Het Sociaal Wijkteam herkent zich in de verbeterpunten. Het Sociaal Wijkteam is bezig met een doorontwikkeling waarin kwaliteitsverbetering voorop staat. De inspectie heeft het vertrouwen in de stappen die de gemeente Zwolle zet om de noodzakelijke verbeteringen door te voeren. De inspectie geeft dan ook geen vervolg aan dit toezicht.

Toelichting

Hieronder vindt u de conclusies van de inspectie uit het toezicht. Hierbij geeft de inspectie aan wat goed gaat, wat beter kan en wat beter moet. Bij de items die beter kunnen en beter moeten, geven we aan op welke manier het Sociaal Wijkteam werkt of gaat werken aan deze punten.

Wat gaat goed?

Laagdrempelig – Inwoners van de gemeente Zwolle kunnen op verschillende manieren het lokale team bereiken. Door zich direct bij het Sociaal Wijkteam aan te melden via de website, via een inloopsprekkuur of telefonisch bij het KCC. Ook is aan elke school en aan vrijwel iedere huisartsenpraktijk een jeugdwerker gekoppeld.

Deskundige professionals - Bij de gemeente Zwolle werken geregistreerde professionals die deskundig zijn op het gebied van jeugd en die gebruik maken van elkaars kennis en ervaring. Zij reflecteren op hun handelen via intervisie en volgen bijscholing.

Samen met ouders - Het verkennen van de gezinssituatie, hun wensen, behoeften en mogelijkheden en ook het maken van een plan doen de jeugdwerkers samen mét ouders. Ook eventuele andere

Datum 28 juli 2023

betrokkenen en eerdere hulpverlening wordt meegenomen in de analyse en het plan. Gezinnen geven aan dat ze met respect behandeld worden en dat de jeugdwerkers de tijd voor ze nemen, ze voelen zich gehoord en betrokken bij de besluitvorming.

Aandacht voor de veiligheid - De medewerkers hebben bij het in kaart brengen van de gezinssituatie aandacht voor de veiligheid in het gezin.

Verklarende analyse – Binnen het SWT werkt men steeds meer met een verklarende analyse, cruciaal bij een integrale en deskundige analyse van de (veiligheids)situatie van de jeugdige en zijn gezin. Dit bevordert de inzet van passende hulp.

Wat kan beter?

Spreken met jeugdigen - De jeugdwerkers spreken niet altijd met jeugdigen bij het in kaart brengen van de wensen, behoeften en mogelijkheden. De inspectie vindt het actief betrekken van jeugdigen bij het maken van het ondersteuningsplan essentieel. Dit zorgt ervoor dat jeugdigen achter het uiteindelijke plan en het ingezette hulpaanbod staan. De inspectie verwacht dat de richtlijn “We spreken altijd de jeugdige zelf, tenzij” hier van toepassing wordt.

Reactie

We herkennen ons in dit verbeterpunt. Het Sociaal Wijkteam is bezig met een doorontwikkeling waarin kwaliteitsverbetering voorop staat. Het spreken van alle leden van het gezin wordt een leidend principe in onze doorontwikkeling. De ruimte die onze professionals krijgen en het maatwerk dat geboden wordt, zorgen ervoor dat je uniformiteit en transparantie goed moet waarborgen. Hier gaan we mee aan de slag. We vinden het belangrijk dat maatwerk voorop blijft staan. Dit betekent dat we processtappen beter moeten beschrijven, evenals welke richtlijnen hierbij horen en welke deskundigheid betrokken wordt. Dit geldt dus ook voor de richtlijn “We spreken altijd de jeugdige zelf, tenzij”. Zo zijn de stappen die we zetten en de beslissingen die we nemen navolgbaar voor ouders en jeugdigen.

Aandacht voor veiligheid – Afwegingen over de veiligheid van de jeugdigen worden niet systematisch gemaakt en vastgelegd. Er is een methodiek beschikbaar (de TOP 3 methodiek) maar deze wordt niet systematisch gebruikt. Daarnaast ziet de inspectie geen risicotaxatie of veiligheidsbeoordeling in de dossiers.

Reactie

Ook dit verbeterpunt wordt herkend. Zoals hierboven gezegd werken we aan een doorontwikkeling waarbij uniformiteit en transparantie belangrijke uitgangspunten zijn. Ook methodisch werken en rapporteren zijn hier onderdeel van. Veiligheid is afgelopen periode een belangrijk thema geworden in het wijkteam. Alle jeugdwerkers worden geschoold in het gebruik van de TOP3 methodiek. Elk wijkteam heeft aandachtsfunctionarissen Veiligheid die collega's kunnen ondersteunen bij het werken met gezinnen waarin onveiligheid een rol speelt. Door deze ontwikkelingen verwachten we onze afwegingen op het gebied van veiligheid systematisch te maken (methodisch werken) en goed vast te leggen.

Datum 28 juli 2023

Wat moet beter?

Rechtsbescherming – Ouders en jeugdigen hebben geen rechtstreekse toegang tot een onafhankelijke klachtencommissie. Vanuit de uitgangspunten van de Jeugdwet moeten ouders en jeugdigen te allen tijde rechtstreeks een klacht kunnen indienen bij een onafhankelijke klachtencommissie.

Reactie

Het hebben van een onafhankelijke klachtencommissie is verplicht voor jeugdhulpaanbieders conform de jeugdwet (artikel 4.2.a). Hiervoor is regionaal een toereikend aanbod van jeugdhulp gecontracteerd. Als ouders en jeugdigen niet tevreden zijn over de geboden jeugdhulp door deze aanbieders dan hebben de ouders toegang tot een onafhankelijke klachtencommissie van de instelling (vastgelegd in de Jeugdwet en in de regionale contractering). Het Sociaal Wijkteam fungeert echter niet als jeugdhulpaanbieder in de zin van de jeugdwet. Het Sociaal Wijkteam is een laagdrempelige, vrij toegankelijke organisatie voor advies en ondersteuning bij opgroei- en opvoedvragen, psychische problemen en stoornissen en is deskundig en bevoegd om indien nodig jeugdhulp in te zetten conform artikel 2.3 van de jeugdwet. Het Sociaal Wijkteam valt als afdeling van de gemeente Zwolle. Om de rechtsbescherming van ouders en jeugdigen te borgen, kunnen zij gebruik maken van de klachtenregeling van de gemeente Zwolle. Wanneer ouders en jeugdigen niet tevreden zijn over het functioneren van het Sociaal Wijkteam kunnen zij hier een klacht indienen over het Sociaal Wijkteam bij de gemeente Zwolle. Met een klacht coördinator wordt dan gezocht naar een oplossing. Deze zienswijze is ook gedeeld met de inspectie en als reactie op het rapport geplaatst op de website van het IGJ.

VOG – Bij de inzage in de personeelsdossiers ziet de inspectie dat in vier van de tien dossiers een actuele verklaring omtrent het gedrag (VOG) ontbreekt. Medewerkers die met jeugdigen in aanraking komen moeten een VOG hebben.

Reactie

Met de overgang naar indiensttreding bij de Gemeente Zwolle in 2018 is er een andere procedure van indiensttreding opgestart waarbij geen actuele VOG is aangevraagd. In de huidige standaardprocedure van indiensttreding is dit in samenwerking met HR aangepast. Bij indiensttreding zal er standaard een VOG aangevraagd worden.

Financiën

n.v.t.

Communicatie

De inspectie is verplicht het rapport openbaar te plaatsen. Dit is terug te vinden op de website van de inspectie (www.igj.nl). Onze zienswijze over het onderwerp rechtsbescherming is hierbij ook geplaatst. Daarnaast is op de website ook het rapport te vinden dat is opgesteld op basis van de toezichten bij alle gemeenten.

Vervolg

De inspectie is positief over de deskundige en integrale manier waarop de jeugdwerkers van de gemeente Zwolle samen met ouders en jeugdigen de behoeften, wensen en mogelijkheden van het

Datum 28 juli 2023

gezin in kaart brengt en heeft vertrouwen in de stappen die de gemeente Zwolle zet om de noodzakelijke verbeteringen door te voeren. De inspectie geeft dan ook geen vervolg aan dit toezicht.

Nadat de IGJ de vijftien toezichtonderzoeken heeft uitgevoerd, stelt zij een overkoepelende rapportage op. Doel hiervan is de bevindingen te duiden in relatie tot het *Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming* en de *Hervormingsagenda Jeugd*.

Openbaarheid

Ja

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer